

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. декана юридичного факультету

Т.О. Коломєць

(підпис)

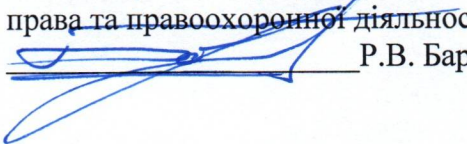
« 28 » 2026

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРОТИДІЯ ГЕНДЕРНО ЗУМОВЛЕНОМУ НАСИЛЬСТВУ
блоку освітніх компонентів вільного вибору студента в межах Університету
підготовки бакалаврів
денної та заочної форм здобуття освіти

ВИКЛАДАЧ: Муцураєва Луїза Асхабівна, PhD, викладач кафедри кримінального права та правоохоронної діяльності

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри кримінального права
та правоохоронної діяльності

Протокол № 1 від 28.08.2026 р.
В.о. завідувача кафедри кримінального
права та правоохоронної діяльності

Р.В. Бараннік

2026 рік

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Протидія гендерно зумовленому насильству

Зв'язок з викладачем

СЕЗН ЗНУ (Moodle): приватні повідомлення на сторінці дисципліни.

Телефон: (095) 619-70-18

E-mail: medinaichkeriyskaya@gmail.com

Кафедра: кримінального права та правоохоронної діяльності, V корпус, ауд. 106.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Протидія гендерно зумовленому насильству» є права людини та стандарти гендерної рівності, юридична кваліфікація та правові наслідки домашнього насильства, насильства за ознакою статі й сексуального насильства, а також практичні механізми захисту та алгоритми дій у ситуаціях загрози життю чи здоров'ю в умовах мирного часу та воєнного стану.

Програма навчальної дисципліни складається з трьох змістових модулів:

1. Понятійні та міжнародно-правові засади протидії гендерно зумовленому насильству.
2. Юридична відповідальність за гендерно зумовлене насильство.
3. Спеціальні виміри гендерно зумовленого насильства та механізми захисту.

Дисципліна є складовою циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки і формує сучасний європейський світогляд, вільний від стереотипів. На сучасному ринку праці роботодавці цінують фахівців із розвиненим емоційним інтелектом, здатних будувати здорові відносини в колективі, розпізнавати мобінг (цькування) і сексуальні домагання та розуміти принципи корпоративної соціальної відповідальності. З 19 грудня 2024 року ці явища мають в Україні власні склади адміністративних правопорушень, тому їх розгляд винесено в окрему тему курсу.

Основними джерелами вивчення дисципліни є Конвенція ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок (CEDAW), Конвенція Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами (Стамбульська конвенція), Конвенція Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства (Ланцаротська конвенція), Римський статут Міжнародного кримінального суду, Конституція України, Кримінальний кодекс України, Кодекс України про адміністративні правопорушення, закони України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» і «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», а також практика Європейського суду з прав людини.

Мета вивчення дисципліни — сформувати нетерпиме ставлення до будь-яких проявів насильства, дати знання про юридичні механізми захисту та практичні навички дій у ситуації загрози.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Протидія гендерно зумовленому насильству

Основні цілі: руйнування гендерних стереотипів і упереджень; оволодіння знаннями про види насильства (фізичне, психологічне, економічне, сексуальне) та їх наслідки; уміння відмежувати адміністративне правопорушення від кримінального; розуміння системи допомоги постраждалим; здатність скласти план особистої безпеки та алгоритм дій.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Вибіркова	
Семестр	3-й	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	20	4
Семінарські / Практичні / Лабораторні заняття	0	0
Самостійна робота	70	86
Консультації	<i>особисті – вівторок, четвер, з 13:00 до 14:00, V корпус, ауд. 106; дистанційні – ZOOM, за попередньою домовленістю. Запис на консультації: Moodle (приватні повідомлення)</i>	
Вид підсумкового семестрового контролю:	Залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=17281	

2. МЕТОДИ ДОСЯГНЕННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ І РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини	Лекція-практикум із візуалізацією; робота з першоджерелом на zakon.rada.gov.ua; розбір фабул; аналіз рішень ЄСПЛ; складання процесуальних документів за зразком	Поточне: аудиторна робота на занятті (бліц, голосування, розбір фабули); тестування в Moodle; письмові завдання самостійної роботи (есе, аналітична таблиця, план безпеки, проєкт документа)
Здатність ідентифікувати та класифікувати види насильства, відмежовувати ГЗН від конфлікту	Порівняльні таблиці «побутове поняття / легальне поняття»; вправа «детектор насильства»	Тест на розмежування складів; кейс із кваліфікацією
Здатність орієнтуватися в системі національного	Покрокова робота з картками документів на	Практикум із порталом; перевірка вміння

законодавства (КУпАП, КК, спеціальні закони) і розуміти правові наслідки	порталі Верховної Ради; відстеження редакцій актів	встановити чинну редакцію норми
Уміння оцінювати ризики для власного життя і здоров'я, знання порядку отримання термінового заборонного та обмежувального приписів	Робота з формою оцінки ризиків; складання плану безпеки; моделювання звернення	Заповнена форма оцінки ризиків; план особистої безпеки; змодельована заява
Здатність застосовувати стандарт добровільної згоди («так означає так»)	Розбір ст. 152, 153 КК і критеріїв добровільної згоди; аналіз типових міфів	Кейс на встановлення добровільної згоди; тест
Здатність ідентифікувати сексуальне насильство, пов'язане з конфліктом (СНПК), і розуміти механізми міжнародного правосуддя	Аналіз ст. 438, 442-1, 31-1 КК; розбір механізму репарацій за Законом № 4067-IX	Кейс на розмежування воєнного злочину і злочину проти людяності; алгоритм звернення за статусом постраждалого
Демонструвати нульову толерантність до насильства й дискримінації	Дискусія про віктимблеймінг; етика висвітлення теми	Есе; аргументована позиція в дискусії

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Понятійні та міжнародно-правові засади ГЗН

Тема 1. Гендер, стать і природа гендерно зумовленого насильства

Поняття гендеру та біологічної статі. Гендерні стереотипи як причина насильства. Класифікація видів насильства: фізичне, психологічне, економічне, сексуальне. Концепція влади і контролю. Цикл насильства та його фази. Відмежування ГЗН від побутового конфлікту. Уразливі групи: діти, особи з інвалідністю, літні особи, внутрішньо переміщені особи. Чоловіки як постраждалі від ГЗН.

Тема 2. Міжнародні стандарти протидії ГЗН та практика Європейського суду з прав людини

CEDAW та Загальні рекомендації Комітету ООН. Стамбульська конвенція: чотири стовпи (запобігання, захист, переслідування, координована політика), сфера дії, застереження України. Ланцаротська конвенція та захист дітей від сексуальної експлуатації. Резолюція Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека». Позитивні обов'язки держави за статтями 2, 3, 8 і 14 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Стандарт належної ретельності (due diligence). Обов'язок захисту від відомого ризику та обов'язок ефективного розслідування. Заборона дискримінації як самостійне порушення. Імплементація міжнародних норм у праві України.

Тема 3. Національна система запобігання та протидії: суб'єкти й спеціальні заходи

Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству»: сфера дії, суб'єкти захисту, форми насильства, заборона обов'язкових примирних процедур і медіації. Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»: визначення насильства за ознакою статі та сексуального домагання в редакції 2024 року. Система суб'єктів реагування. Загальні та спеціалізовані служби підтримки. Єдиний державний реєстр випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі. Оцінка ризиків вчинення домашнього насильства. Терміновий заборонний припис: підстави, строк, порядок винесення, обов'язки кривдника. Обмежувальний припис: підсудність, строки, зміст обмежень. Обмежувальні заходи, що застосовуються до осіб, які вчинили домашнє насильство (стаття 91-1 КК України). Взяття на профілактичний облік. Програми для кривдників і правові наслідки їх непроходження.

Змістовий модуль 2. Юридична відповідальність за ГЗН

Тема 4. Адміністративна відповідальність за ГЗН: реформа 2024 року

Реконструкція статті 173-2 КУпАП: «Вчинення домашнього насильства». Нові склади: стаття 173-6 «Вчинення насильства за ознакою статі», стаття 173-7 «Сексуальне домагання», стаття 173-8 «Невиконання термінового заборонного припису». Відмежування домашнього насильства від дрібного хуліганства (стаття 173 КУпАП) та від легких тілесних ушкоджень. Особливості провадження: затримання кривдника, складення протоколу, шестимісячний строк накладення стягнення, розгляд справи судом. Дитина, у присутності якої вчинено насильство, як потерпілий. Обов'язок суду вирішити питання про направлення на програму (стаття 39-1 КУпАП).

Тема 5. Мобінг, булінг і сексуальні домагання у трудових та освітніх відносинах

Заборона мобінгу (цькування) у трудових відносинах: стаття 2-2 Кодексу законів про працю. Адміністративна відповідальність за мобінг (стаття 173-5 КУпАП). Булінг (цькування) учасника освітнього процесу (стаття 173-4 КУпАП). Сексуальне домагання: легальне визначення та розмежування зі злочинами проти статевої свободи. Обов'язки роботодавця та закладу освіти. Алгоритм дій постраждалої особи та фіксація доказів.

Тема 6. Кримінальна відповідальність за домашнє насильство

Кримінально-правова характеристика статті 126-1 КК України: об'єкт, об'єктивна сторона, ознака систематичності, суб'єкт і суб'єктивна сторона. Проблеми розмежування зі статтями 125, 126, 127 КК України та зі статтею 173-2 КУпАП. Домашнє насильство як обставина, що обтяжує покарання. Відповідальність за невиконання обмежувальних заходів, обмежувальних приписів або непроходження програми для кривдників.

Тема 7. Злочини проти статевої свободи, статевої недоторканості та сексуальна експлуатація

Нова парадигма згвалтування: концепція добровільної згоди (стаття 152 КК України). Сексуальне насильство (стаття 153 КК). Примушування до вступу в статевий зв'язок (стаття 154 КК). Посягання щодо дітей і неповнолітніх (статті 155, 156 КК). Домагання дитини для сексуальних цілей (стаття 156-1 КК). Торгівля людьми з метою сексуальної експлуатації (стаття 149 КК). Примушування до шлюбу (стаття 151-2 КК). Створення та розповсюдження порнографічних предметів, сутенерство, втягнення у заняття проституцією (статті 301–303 КК). Закон України «Про протидію торгівлі людьми»: порядок встановлення статусу постраждалої особи. Особливості доказування та неприпустимість віктимблеймінгу.

Змістовий модуль 3. Спеціальні виміри ГЗН та механізми захисту

Тема 8. Цифровий вимір ГЗН і прогалини імплементації Стамбульської конвенції

Кіберпереслідування та онлайн-контроль. Несанкціоноване поширення інтимних зображень. Синтетичні зображення (дипфейки). Секс-вимагання. Грумінг: стаття 156-1 КК України. Дитяча порнографія та видовищні заходи за участю неповнолітніх: статті 301-1, 301-2 КК України. Порушення недоторканності приватного життя: стаття 182 КК України. Сексуальне домагання з використанням електронних комунікацій: стаття 173-7 КУпАП. Переслідування (сталкінг) як приклад невиконаного зобов'язання за статтею 34 Стамбульської конвенції.

Тема 9. ГЗН в умовах збройного конфлікту

Сексуальне насильство, пов'язане з конфліктом (СНПК). Воєнні злочини (стаття 438 КК України) та злочини проти людяності (стаття 442-1 КК України): місце сексуального насильства в обох складах. Відповідальність командира (стаття 31-1 КК України). Ратифікація Римського статуту та юрисдикція Міжнародного кримінального суду. Правовий і соціальний захист осіб, постраждалих від СНПК, і невідкладні проміжні репарації.

Тема 10. Алгоритми реагування та механізми захисту

Першочергові дії у ситуації загрози. План особистої безпеки. Екстрені канали допомоги: гарячі лінії, кол-центри, спецпідрозділи поліції. Соціальна інфраструктура: кризові кімнати, притулки, денні центри, мобільні бригади. Безоплатна правнича допомога та процесуальні права постраждалих осіб. Мультидисциплінарна взаємодія суб'єктів реагування. Правосуддя, дружнє до дитини: «Зелена кімната» та центри захисту дитини за моделлю «Барнакус».

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Протидія гендерно зумовленому насильству

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вид заняття / роботи	Назва теми	Кількість годин, о/д.ф.	Кількість годин, з.ф.	Згідно з розкладом
Змістовий модуль 1. Загальні положення кримінального провадження				
Лекція 1	Тема 1. Гендер, стать і природа ГЗН. 1. Стать і гендер: що є біологією, а що конструктом. 2. Види насильства та цикл насильства. 3. Влада і контроль. 4. Відмежування ГЗН від конфлікту. 5. Уразливі групи; чоловіки як постраждалі.	2	2	Раз на тиждень
Лекція 2	Тема 2. Міжнародні стандарти та практика ЄСПЛ. 1. CEDAW. 2. Стамбульська конвенція: чотири стовпи. 3. Ланцаротська конвенція. 4. Резолюція РБ ООН 1325. 5. Позитивні обов'язки держави та належна ретельність. 6. Ефективне розслідування; дискримінація як самостійне порушення.	2		Раз на тиждень
Лекція 3	Тема 3. Національна система: суб'єкти й спеціальні заходи. 1. Закон № 2229-VIII: суб'єкти, форми, заборона медіації. 2. Закон № 2866-IV у редакції 2024 року. 3. Служби підтримки та ЄРДН. 4. Оцінка ризиків. 5. Терміновий заборонний припис. 6. Обмежувальний припис і ст. 91-1 КК. 7. Програми для кривдників.	2		Раз на тиждень
Лекція 4	Тема 4. Адміністративна відповідальність за ГЗН: реформа 2024 року. 1. Нова редакція ст. 173-2 КУпАП.	2	2	Раз на тиждень

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Протидія гендерно зумовленому насильству

Вид заняття / роботи	Назва теми	Кількість годин, о/д.ф.	Кількість годин, з.ф.	Згідно з розкладом
	2. Нові статті 173-6, 173-7, 173-8 КУпАП. 3. Відмежування від ст. 173 КУпАП і від тілесних ушкоджень. 4. Провадження: затримання, протокол, строки, суд. 5. Дитина-свідок як потерпілий. 6. Направлення на програму: ст. 39-1 і ст. 283 КУпАП.			
Лекція 5	Тема 5. Мобінг, булінг і сексуальні домагання. 1. Стаття 2-2 КЗпП. 2. Стаття 173-5 КУпАП. 3. Стаття 173-4 КУпАП. 4. Сексуальне домагання: ст. 173-7 КУпАП і межа з кримінальним правом. 5. Обов'язки роботодавця та закладу освіти.	2		Раз на тиждень
Лекція 6	Тема 6. Кримінальна відповідальність за домашнє насильство. 1. Склад ст. 126-1 КК. 2. Ознака систематичності. 3. Розмежування зі ст. 125, 126, 127 КК і ст. 173-2 КУпАП. 4. Обтяжуючі обставини та ст. 390-1 КК.	2		Раз на тиждень
Лекція 7	Тема 7. Злочини проти статевої свободи та сексуальна експлуатація. 1. Добровільна згода: ст. 152 КК. 2. Сексуальне насильство: ст. 153 КК. 3. Статті 154–156 КК. 4. Домагання дитини: ст. 156-1 КК. 5. Торгівля людьми: ст. 149 КК; примушування до шлюбу: ст. 151-2 КК. 6. Статті 301–303 КК і статус постраждалої особи.	2	2	Раз на тиждень
Лекція 8	Тема 8. Цифровий вимір ГЗН. 1. Кіберпереслідування та онлайн-контроль. 2. Поширення інтимних зображень і дипфейки.	2		Раз на тиждень

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Протидія гендерно зумовленому насильству

Вид заняття / роботи	Назва теми	Кількість годин, о/д.ф.	Кількість годин, з.ф.	Згідно з розкладом
	3. Грумінг і ст. 301-1, 301-2 КК. 4. Стаття 182 КК і ст. 173-7 КУпАП. 5. Сталкінг: невиконане зобов'язання за Стамбульською конвенцією.			
Лекція 9	Тема 9. ГЗН в умовах збройного конфлікту. 1. СНПК як явище. 2. Стаття 438 і стаття 442-1 КК: два різні склади. 3. Відповідальність командира: ст. 31-1 КК. 4. Римський статут і юрисдикція МКС. 5. Статус постраждалих і проміжні репарації.	2		Раз на тиждень
Лекція 10	Тема 10. Алгоритми реагування та механізми захисту. 1. Першочергові дії та план безпеки. 2. Гарячі лінії та спецпідрозділи поліції. 3. Притулки, кризові кімнати, мобільні бригади. 4. Безоплатна правнича допомога. 5. «Зелена кімната» і «Барнахус».	2		Раз на тиждень

Самостійна робота

Тема	д. ф.	з. ф.
Тема 1. Гендер, стать і природа ГЗН	7	8
Тема 2. Міжнародні стандарти та практика ЄСПЛ	7	10
Тема 3. Національна система: суб'єкти й спеціальні заходи	7	8
Тема 4. Адміністративна відповідальність за ГЗН	7	8
Тема 5. Мобінг, булінг і сексуальні домагання	7	8
Тема 6. Кримінальна відповідальність за домашнє насильство	7	8
Тема 7. Злочини проти статевої свободи та експлуатація	7	10
Тема 8. Цифровий вимір ГЗН	7	8
Тема 9. ГЗН в умовах збройного конфлікту	7	8
Тема 10. Алгоритми реагування та механізми захисту	7	8
Разом	70	84

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Протидія гендерно зумовленому насильству

5. ВИДИ І ЗМІСТ КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ

Поточний контроль. Змістовий модуль 1 (теми 1–3) — 19 балів

Вид роботи	Зміст контрольного заходу	Критерії оцінювання	Балів
Аудиторна робота	Участь у практичних елементах занять 1–3: бліц, голосування, практикум із порталом, макет заяви. Три оцінювання по 1 балу	Оцінюється участь у практичних елементах заняття: бліц-опитування, голосування, розбір фабули, робота з нормою. 1 бал — здобувач дає правильну відповідь і обґрунтовує її посиланням на норму; 0,5 бала — відповідь правильна, але без обґрунтування; 0 балів — пасивна присутність або відсутність.	3
Самостійна робота	Три завдання: 1) аналітична таблиця «форма насильства — норма — механізм захисту»; 2) есе за рішенням ЄСПЛ; 3) порівняльна таблиця чотирьох стовпів Стамбульської конвенції та відповідних положень Закону № 2229-VIII	Кожна робота оцінюється до 2 балів. 2 бали — виконано бездоганно, робота має авторський характер, здобувач демонструє критичний аналіз, наводить приклади з судової практики або медіа; 1,5 бала — виконано в повному обсязі, але описово, бракує власної аргументації; 1 бал — виконано поверхнево, є компіляцією джерел без власного аналізу; 0 балів — не виконано, виконано неправильно або є плагіатом.	6
Тестування в Moodle	За матеріалами тем 1–3	20 рівнозначних тестових питань. Правильна відповідь оцінюється у 0,5 бала. Завдання розміщено на сторінці дисципліни в СЕЗН Moodle.	10
Разом за змістовим модулем 1			19

Поточний контроль. Змістовий модуль 2 (теми 4–7) — 22 бали

Вид роботи	Зміст контрольного заходу	Критерії оцінювання	Балів
Аудиторна робота	Участь у практичних елементах занять 4–7: сортування фабул, складення протоколу, сходинки кваліфікації, вправа на згоду. Чотири оцінювання по 1 балу	Оцінюється участь у практичних елементах заняття: бліц-опитування, голосування, розбір фабули, робота з нормою. 1 бал — здобувач дає правильну відповідь і обґрунтовує її посиланням на норму; 0,5 бала — відповідь правильна, але без обґрунтування;	4

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Протидія гендерно зумовленому насильству

		0 балів — пасивна присутність або відсутність.	
Самостійна робота	Чотири завдання: 1) розмежувальна таблиця «ст. 173-2 КУПАП — ст. 126-1 КК — ст. 125 КК»; 2) алгоритм дій при сексуальних домаганнях на роботі; 3) кейс із кваліфікацією за статтями 152–156 КК; 4) аналіз вироку з Єдиного державного реєстру судових рішень за ст. 126-1 КК	Кожна робота оцінюється до 2 балів. 2 бали — виконано бездоганно, робота має авторський характер, здобувач демонструє критичний аналіз, наводить приклади з судової практики або медіа; 1,5 бала — виконано в повному обсязі, але описово, бракує власної аргументації; 1 бал — виконано поверхнево, є компіляцією джерел без власного аналізу; 0 балів — не виконано, виконано неправильно або є плагіатом.	8
Тестування в Moodle	За матеріалами тем 4–7	20 рівнозначних тестових питань. Правильна відповідь оцінюється у 0,5 бала. Завдання розміщено на сторінці дисципліни в СЕЗН Moodle.	10
Разом за змістовим модулем 2			22

Поточний контроль. Змістовий модуль 3 (теми 8–10) — 19 балів

Вид роботи	Зміст контрольного заходу	Критерії оцінювання	Балів
Аудиторна робота	Участь у практичних елементах занять 8–10. Три оцінювання по 1 балу	Оцінюється участь у практичних елементах заняття: бліц-опитування, голосування, розбір фабули, робота з нормою. 1 бал — здобувач дає правильну відповідь і обґрунтовує її посиланням на норму; 0,5 бала — відповідь правильна, але без обґрунтування; 0 балів — пасивна присутність або відсутність.	3
Самостійна робота	Три завдання: 1) аналіз цифрової ситуації з визначенням складу правопорушення; 2) план особистої безпеки з маршрутом звернення; 3) картка потерпілої особи: механізми міжнародного	Кожна робота оцінюється до 2 балів. 2 бали — виконано бездоганно, робота має авторський характер, здобувач демонструє критичний аналіз, наводить приклади з судової практики або медіа; 1,5 бала — виконано в повному обсязі, але описово, бракує власної аргументації; 1 бал — виконано поверхнево, є компіляцією джерел без власного аналізу;	6

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Протидія гендерно зумовленому насильству

	правосуддя та відшкодування шкоди	0 балів — не виконано, виконано неправильно або є плагіатом.	
Тестування в Moodle	За матеріалами тем 8–10	20 рівнозначних тестових питань. Правильна відповідь оцінюється у 0,5 бала. Завдання розміщено на сторінці дисципліни в СЕЗН Moodle.	10
Разом за змістовим модулем 3			19
УСЬОГО ЗА ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			60

Підсумковий контроль (залік)

Вид роботи	Зміст контрольного заходу	Критерії оцінювання	Балів
Підсумкове тестування	Тестування в Moodle за матеріалами всіх тем курсу	60 питань, правильна відповідь — 0,5 бала	30
Теоретичне завдання	Усна відповідь на запитання викладача	9–10 — відповідь повна і ґрунтовна, здобувач має власну позицію та аргументує її; 7–8 — відповідь правильна, але бракує глибини аргументації; 5–6 — відповідь описова, є неточності; 1–4 — відповідь фрагментарна, суттєві помилки; 0 — відповіді немає	10

Усього за поточний контроль — 60 балів, за підсумковий — 40 балів, разом — 100 балів.

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Протидія гендерно зумовленому насильству

6. ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Нормативно-правові акти: міжнародні

- Конвенція ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок (CEDAW), 1979.
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_207
- Конвенція Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами (Стамбульська конвенція), 11.05.2011.
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_001-11
- Закон України «Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами» від 20.06.2022 № 2319-IX. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2319-20>
- Конвенція Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства (Ланцаротська конвенція). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_927
- Закон України «Про ратифікацію Римського статуту Міжнародного кримінального суду та поправок до нього» від 21.08.2024 № 3909-IX.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3909-20>
- Резолюція Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» та Національний план дій з її виконання.

Нормативно-правові акти: національні

- Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
- Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
- Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
- Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII (стаття 2-2 «Заборона мобінгу (цькування)»). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
- Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» від 07.12.2017 № 2229-VIII (редакція від 19.12.2024). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19>
- Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» від 08.09.2005 № 2866-IV. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15>
- Закон України «Про протидію торгівлі людьми» від 20.09.2011 № 3739-VI.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3739-17>
- Закон України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та інших законів України у зв'язку з ратифікацією Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами» від 22.05.2024 № 3733-IX (чинний з 19.12.2024).
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3733-20>
- Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення механізму запобігання та протидії домашньому насильству та

- Закон України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо запобігання та протидії мобінгу (цькуванню)» від 01.12.2022 № 2806-IX. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-20>
- Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання та протидії мобінгу (цькуванню)» від 16.11.2022 № 2759-IX. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2759-20>
- Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації Ланцаротської конвенції» від 18.02.2021 № 1256-IX. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1256-20>
- Закон України «Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України у зв'язку з ратифікацією Римського статуту Міжнародного кримінального суду та поправок до нього» від 09.10.2024 № 4012-IX. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4012-20>
- Закон України «Про правовий і соціальний захист осіб, постраждалих від сексуального насильства, пов'язаного із збройною агресією Російської Федерації проти України, та надання їм невідкладних проміжних репарацій» від 20.11.2024 № 4067-IX. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4067-20>
- Постанова Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 № 658 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/658-2018-p>
- Постанова Кабінету Міністрів України від 20.03.2019 № 234 «Про затвердження Порядку формування, ведення та доступу до Єдиного державного реєстру випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/234-2019-p>
- Наказ Мінсоцполітики України та МВС України від 13.03.2019 № 369/180 «Про затвердження Порядку проведення оцінки ризиків вчинення домашнього насильства», зареєстрований у Мін'юсті 02.04.2019 за № 333/33304. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0333-19>
- Спільний наказ Мін'юсту, Офісу Генерального прокурора, МВС, Мінсоцполітики та МОЗ від 26.07.2024 № 2218/5/180/523/352-Н/1306 «Про затвердження Порядку реалізації пілотного проєкту щодо запровадження центрів захисту дитини (за моделлю Барнахус)», зареєстрований у Мін'юсті 29.07.2024 за № 1151/42496. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1151-24>

Рекомендована література

- Запобігання та реагування на гендерно зумовлене насильство під час війни та в післявоєнних умовах: досвід та рекомендації жіночих громадських організацій.

<https://www.osce.org/sites/default/files/f/documents/c/7/532505.pdf>

- Блага А. Б., Кочемировська О. О., Мартиненко О. А. Запобігання та реагування на насильство за гендерною ознакою: національна правова база та міжнародні стандарти. UNFPA. Київ, 2022. 63 с.
- Кочемировська О. О., Христова Г. О. Стандарти надання соціальних послуг особам, які постраждали від насильства в сім'ї: міжнародний досвід та рекомендації для України. Київ; Запоріжжя: Друкарський світ, 2011. 228 с.
- Методичні рекомендації з інтегрування підходу, орієнтованого на потерпілих, у деяких аспектах досудового розслідування злочинів сексуального насильства в умовах збройної агресії / С. Чернявський та ін. Київ, 2023. 48 с.
- Протидія домашньому та гендерно зумовленому насильству й добробут громад: метод. посіб. / за заг. ред. О. О. Кочемировської. Київ: ФОП Клименко, 2020. 64 с.
- Тичина Д. М. Запобігання домашньому насильству в Україні: монографія. Київ: Видавництво Людмила, 2023. 612 с.
- Фулей Т. І. Гендерна рівність: виклики в умовах збройного конфлікту. Київ, 2023. 88 с.
- Зінсу О. І. Правові та психологічні аспекти домашнього насильства. Молодий вчений. 2018. № 12(1). С. 178–182.

Інтернет-ресурси та канали допомоги

Ресурс	Призначення
https://zakon.rada.gov.ua	Офіційний портал законодавства України: тексти актів, картки документів, редакції
https://reyestr.court.gov.ua	Єдиний державний реєстр судових рішень
rozirvykolo.org	Інформаційна кампанія «Розірви коло» (UNFPA)
la-strada.org.ua	ГО «Ла Страда-Україна»
jurfem.com.ua	Асоціація жінок-юристок України «ЮрФем»
15-47	Урядова гаряча лінія для постраждалих від домашнього насильства та торгівлі людьми
116 123 або 0 800 500 335	Національна гаряча лінія з попередження домашнього насильства, торгівлі людьми та гендерної дискримінації
0 800 213 103	Контактний центр системи безоплатної правничої допомоги
0 800 500 202	Гаряча лінія Національної поліції України
102	Виклик поліції

7. РЕГУЛЯЦІЇ І ПОЛІТИКИ КУРСУ

Відвідування лекційних занять є обов'язковим. Оскільки практичні заняття навчальним планом не передбачені, а елементи практичної роботи інтегровані в лекцію, пропуск заняття означає втрату балів за аудиторну роботу. Якість участі оцінюється за критеріями: зацікавленість, участь у дискусії, аналіз правових ситуацій, виконання усних або письмових завдань у межах заняття. Пасивна присутність не враховується як участь.

Завдання самостійної роботи виконуються у встановлені строки. Несвоєчасне подання без поважних причин тягне зниження оцінки. У разі об'єктивних обставин (хвороба, форс-мажор) здобувач завчасно повідомляє викладача і погоджує нові строки.

Відпрацювання пропущених занять

Пропущені заняття підлягають обов'язковому відпрацюванню у визначений викладачем строк — у формі індивідуального усного опитування, письмової роботи або виконання практичного елемента відповідного заняття в асинхронному форматі через Moodle. Без відпрацювання здобувач не допускається до підсумкового контролю.

Особиста присутність на заліку

Особиста присутність на заліку є обов'язковою. У разі неможливості з поважних причин, підтверджених документально, здобувач повідомляє викладача не пізніше ніж за добу; йому призначається індивідуальний день складання.

Академічна доброчесність

Усі письмові роботи перевіряються на плагіат за допомогою системи StrikePlagiarism. Плагіатом вважається: копіювання чужої роботи та оприлюднення її під своїм іменем; поєднання власного і запозиченого тексту без належного цитування; рерайт чужої праці без згадування автора. Будь-яка запозичена ідея, речення, ілюстрація має супроводжуватися посиланням на першоджерело. До робіт додається власноруч підписана Декларація академічної доброчесності. Роботи з ознаками плагіату не приймаються і відхиляються без права перескладання.

Посилання на Wikipedia, бази рефератів (Studopedia.org та подібні) є неприпустимими. Рекомендовані бази: Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського (<http://www.nbuv.gov.ua>), JSTOR (<https://www.jstor.org>).

Використання комп'ютерів і телефонів на занятті

Використання електронних пристроїв дозволяється у навчальних цілях і з дозволу викладача — зокрема для роботи з порталом законодавства під час практичних елементів заняття. Під час контрольних заходів використання пристроїв заборонено; порушення тягне анулювання роботи без права перескладання.

Комунікація

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Протидія гендерно зумовленому насильству

Основною платформою комунікації є Moodle. Важливі повідомлення розміщуються на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень.

ПОЛІТИКА ЩОДО ЧУТЛИВОГО ЗМІСТУ. Матеріал курсу містить описи насильства. Здобувач має право не брати участі в розборі конкретної фабули без пояснення причин і без втрати балів — достатньо повідомити викладача до заняття або в чаті. Особисті історії на занятті не обговорюються; за потреби викладач надає контакти психологічної служби та гарячих ліній, наведені в розділі 6.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА 2026-2027 н.р. доступний за адресою: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html.

НАВЧАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ <https://lnk.ua/gk4x2wkVy>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (у тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Процедура повторного вивчення визначається [Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: https://lnk.ua/9MVwgEpVz](https://lnk.ua/9MVwgEpVz).

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://lnk.ua/EYNg6GpVZ>.

Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://lnk.ua/QRVdWGwe3>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://lnk.ua/3R4avGqeJ>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Спеціалізована

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Протидія гендерно зумовленому насильству

допомога: (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://lnk.ua/5pVJr17VP>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <https://library.znu.edu.ua/>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (СЕЗН ЗНУ): <https://moodle.znu.edu.ua/>.

Посилання для відновлення пароллю: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <https://sites.znu.edu.ua/child-advance/>.